

Effect van Varkensbesluit op huisvestingskosten gespeende biggen en vleesvarkens

Jeroen Adams, PV

In het Varkensbesluit worden regels gesteld ten aanzien van onder andere minimum oppervlakte per dier. De gangbare oppervlakte voor gespeende biggen is momenteel **0,20 à 0,25 m²**. Per 1-1-1998 geldt er een norm van **0,3 m²** per big. De extra investeringskosten in vloeruitvoering, ruwbouw en hokinrichting van deze welzijnsregeling komen overeen met een stijging van de kostprijs per big van **f 1,56**. Een verhoging van de oppervlakte per vleesvarken van **0,6 m²** naar **0,7 m²** leidt tot een verhoging van de kostprijs per kg vlees met **4,4** cent. Het effect op de technische resultaten is daarbij niet meegerekend.

Voorbeeldberekening huisvesting gespeende biggen

Uitgaande van een gangbare oppervlakte van 0,25 m² per big en lange smalle hokken (3,25 m²) kunnen 13 biggen per hok worden gehouden. Bij een oppervlakenorm van 0,3 m² per big mogen nog 10,8 dus 10 biggen per hok gehouden worden. Er blijft dan nog 0,25 m² over voor het plaatsen van een brijbak. Per afdeling van zes hokken mogen bij de gangbare oppervlakte 78 biggen gehouden worden, en met de toekomstige norm nog 60 biggen. Indien gerekend wordt met een zeugenbedrijf met 160 produktieve zeugen betekent dit 160 zeugen * 22 biggen = 3520 biggen per jaar. Een ronde in een biggenopfokhok inclusief schoonmaken duurt bijna 7 (6,5) weken. Per jaar zijn dit (52 / 7) ruim 7,5 ronden. Er zijn dan, als 3520 biggen verdeeld

worden over 7,5 ronden, ongeveer 470 biggenplaatsen nodig. In de huidige situatie, met 78 biggen per afdeling, zijn dat zes afdelingen. In de nieuwe situatie, met 60 biggen per afdeling, zijn acht afdelingen nodig.

Investeringskosten in biggenopfokafdelingen

Bij nieuwbouw van biggenopfokafdelingen wordt over het algemeen uitgegaan van ondiepe mestputten (0,6 m) en lange smalle hokken. De meeste verschillen bij nieuwbouw worden gevonden in de uitvoering met volledig rooster of met gedeeltelijk rooster. De uitvoering met gedeeltelijk rooster heeft bij de voerbak een smal rooster, een bolle vloer en een mestrooster met mestspleet. De ammoniakemissie van deze "ideale hokuitvoering" is bij metingen onder de Groen Label-norm gebleven en de aan-

Tabel I: Investeringskosten en jaarkosten voor twee extra afdelingen (gld)

twee afdelingen, 120 plaatsen	investering per plaats	totale investering	jaarkosten
ruwbouw	285,65	34278	2399,46
roosters	23,56	2827	409,92
omwandling	27,50	3300	5 11,50
voerbakken	19,50	2340	409,50
watervoorziening	6	720	111,60
voederautomatisering	24	2880	475,20
stroomvoorziening en ventilatie	28,50	3420	564,30
verwarming	21	2520	365,40
Totaal	435,71	52285	5246,88

vraag is inmiddels ingediend. De uitvoering met volledig rooster kan een kunststof rooster of een stalen rooster hebben, waarbij het kunststof rooster uit welzijnsoverwegingen en kostenoverwegingen de voorkeur krijgt. Als bij de nieuwbouw Groen Label-waardig gebouwd moet worden is de uitvoering met gedeeltelijk rooster de meest waarschijnlijke. In tabel I worden de investeringskosten als gevolg van de verhoging van de oppervlakte per dier van $0,25\text{m}^2$ naar $0,30\text{m}^2$, ofwel voor het bijbouwen van twee afdelingen (uitgaande van hokken met een bolle vloer uitvoering), gegeven.

De jaarkosten van de investering zijn de extra kosten die gerekend dienen te worden om de invloed op de huisvestingskosten en op de kostprijs per big te berekenen.

In de situatie voor de investering en bij de huidige norm had het bedrijf 468 biggenplaatsen. Na de investering beschikt het bedrijf over 480 plaatsen. Indien de extra jaarkosten van $f\,5.246,88$ verdeeld worden over 480 plaatsen komt dit neer op $f\,10,93$ per biggenplaats. Uitgaande van zeven ronden per biggenplaats komt dit neer op $f\,1,56$ per afgeleverde big.

Voorbeeldberekening huisvesting vleesvarkens

In het kader van de Welzijnswet komt er een oppervlakenorm per vleesvarken van $0,7\text{m}^2$. Deze norm wordt bij nieuwbouw al wel langer gehanteerd (vooral bij gedeeltelijk-roostervloeren). Toch zijn er nog veel vleesvarkensbedrijven met een oppervlakte van $0,6\text{m}^2$ per varken. Als uitgangssituatie is een bedrijf met 2020 (2016) vleesvarkensplaatsen, acht hokken per afdeling en hokken met een oppervlakte van $7,5\text{m}^2$ genomen. Per hok zullen dan 12 varkens gehouden kunnen worden bij een oppervlakte per dier van $0,6\text{m}^2$. Indien een norm van $0,7\text{m}^2$ wordt ingevoerd zullen nog slechts 10 dieren per hok gehouden mogen worden. In de situatie met 12 dieren per hok betekent dit dat er 21 afdelingen zijn. Eén afdeling kan dan nog dienst doen als kantoor / hygiënesluis / ziekenboeg. Bij 10 dieren per hok zijn dan 25 afdelingen nodig (met weer een afdeling als kantoor / hygiënesluis / ziekeboeg). Er blijft per hok ruimte over voor het plaatsen van een brijbak. In tabel 2 worden de investeringen met bijbehorende ►

jaarkosten voor het bijbouwen van de vier afdelingen weergegeven, Bij de investering is uitgegaan van afdelingen met diepe mestputten,

Wanneer uitgegaan wordt van betonroosters, die het goedkoopst zijn, is het effect van het Varkensbesluit een verhoging van de jaarkosten

met f 23.205,96. Men beschikt dan over 2000 vleesvarkensplaatsen (16 plaatsen minder). Per varkensplaats betekent dit een verhoging van de jaarkosten met f 11,60 als gevolg van de oppervlaktenorm uit het Varkensbesluit. Per kg vlees betekent dit (263 kg per plaats per jaar) een verhoging van 4,4 cent.

Tabel 2: **Investerings en jaarkosten voor vier extra afdelingen (gld)**

Vier afdelingen, 320 plaatsen	investering per plaats	totale investering	jaarkosten
ruwbouw	575,00	184.000,00	11.040,00
roosters beton	27,00	8.640,00	1.166,40
roosters staal	51,75	16.560,00	2.566,80
omwanding	45,63	14.601,60	2.263,25
brij bakken	19,80	6.336,00	1.108,80
watervoorziening	5,12	1.638,40	253,95
voederautomatisering	40,00	12.800,00	2.112,00
klimaatbeheersing	60,00	19.200,00	2.016,00
licht- / krachtinstallatie	18,75	6.000,00	630,00
verwarming	56,37	18.038,84	2.615,56
Totaal (betonroosters)	847,67	271.254,84	23.205,96
Totaal (stalen roosters)	872,42	279.174,84	24.606,36